

Páter Gabriel

DVA HALIERE CHUDOBNEJ VDOVY

Na billboardoch, ktoré sú popri našich cestách, je možné čítať: „buď silný,“ „podávaj špičkový výkon,“ „pracuj naplno“... lebo len tak budeš úspešný, bohatý a vážený. No a samozrejme, že hneď tieto reklamné tabule ponúkajú aj rozličné „elixíry života“, ktoré umožnia človeku, aby podával mimoriadne výkony, ktoré budia ľudskú pozornosť. Áno, človek snáva o konaní mimoriadnych skutkov. Lebo to mu prináša úspech, bohatstvo a slávu u ľudí. Na základe tejto mentality, ktorá panuje vo svete, máme potom až príliš často predstavu, že aj kresťanská dokonalosť spočíva v konaní mimoriadnych skutkov. A my si takúto predstavu dokonalosti necháme vnútiť od tohto sveta. Čo však býva výsledkom takýchto nerealistických predstáv a očakávaní? Pre neveriacich sa kresťanstvo javí ako niečo nepríťažlivé, pretože nevidia žiadnu mimoriadnosť v živote kresťanov. U veriacich, ktorí tomuto tlaku podľahli, ony nerealistické predstavy a očakávania vyvolávajú sklamanie zo seba, zo svojho náboženského života. Preto je veľmi dôležité, aby sme vedeli, čo si o dokonalosti myslí Boh? Či aj on je spokojný s nami len vtedy, keď konáme čosi mimoriadne. V čom spočíva dokonalosť? Podľa kresťanského chápania dokonalosť jednoznačne spočíva v láske. Nad prikázanie lásky k Bohu a blížnemu niet väčšieho prikázania. V dnešnom rozjímaní sa pýtame: Musí sa láska prejavovať vo veľkých skutkoch, ktoré budia ľudskú pozornosť, alebo stačia aj skutky malé?

Keď čítame životy svätých, ozaj sa cítíme pri nich veľmi maličkí. Svätý František sa dokázal modliť celé noci. Stačilo im trochu jedla, hoci pritom konali aj ťažké práce; Andrej Svorad zjedol pár orechov a pritom vládol kľčovať stromy. Konali nepochopiteľné skutky lásky k blížnemu; Vincent de Paul sa dal prikovať na trestaneckú loď miesto odsúdenca. Akí prísni boli k sebe tzv. stýliti („stĺpnici“) v Sýrii! Najznámejší z nich je Symon Stylita. Vo dne v noci stál na stĺpe, za dažďa i za páliaceho slnka, po povraze prijímal jedlo, ktoré mu doniesli, nahlas sa pritom modlil žalmy a kázal okoloidúcim. A tak by sme v uvádzaní príkladov mohli pokračovať. Čo viedlo týchto ľudí takto konať a čo im dávalo silu toto všetko vydržať? Istotne ich k tomu viedla veľká láska k Bohu a nesmrteľným dušiam, a tá im dala aj silu vydržať. Veľká láska sa chcela vyjadriť mimoriadnym spôsobom. No rozhodne všetci nemajú na niečo takéto. Nie všetci sú schopní vyjadriť svoju veľkú lásku mimoriadnym spôsobom. Má byť preto človek skleslý? Alebo si má myslieť, že láska ktorá sa prejavuje iba v obyčajných skutkoch, je Bohu menej vzácna?

Evanjelium dnešnej nedele ponúka veľké svetlo. Chudobná vdova vhadzuje do chrámovej pokladnice dva haliere. Je to smiešna suma v porovnaní s peniazmi, ktoré do pokladnice hádzali boháči. A predsa Pán Ježiš nás uisťuje, že táto vdova urobila väčší skutok lásky, než všetci boháči pred ňou. Ako je to možné? Je to možné len v tom prípade, ak sa hodnota skutku nemeria podľa vonkajšieho prejavu, ale podľa úmyslu srdca s akým sa ten ktorý skutok robí. „Ona dala všetko, čo mala na svoje živobytie“ (porov. Mk 12, 44). Týmto svojím skutkom chudobná vdova prejavila totálnu oddanosť Bohu. Dôverovala mu, že sa o ňu postará, keď sa v prospech neho zriekne všetkého, čo má. Môže existovať väčší prejav lásky?! Ozaj nie je potrebné konať mimoriadne skutky, ktoré budia ľudskú pozornosť, aby sme sa páčili Bohu. Stačí konať nepatrné skutky, ale s veľkou láskou v srdci, ktorá je spojená so živou vierou a odovzdanosťou do rúk Božích.

O tom, že je Boh spokojný s nami aj vtedy, keď konáme iba nepatrné skutky - pod podmienkou, že ich konáme s láskou - o tom svedčí i najnovšia učiteľka Cirkvi sv. Tereza Ježiškova. Vo svojom životopisnom diele *Dejiny duše* píše takto: „Sebatryznenie svätých nebolo stvorené pre mňa ani pre malé duše, ktoré majú kráčať cestičkou detstva, kde nič nevybočuje z obyčajnosti. Pre svoje umŕtvovanie využívam všedné príležitosti“ (DD XII). Čo je dôležité, je podľa nej toto: Byť až do hĺbky srdca preniknutý jedinou túžbou, a to túžbou vo všetkom pôsobiť radosť Pánu Bohu. A z podnetu tejto túžby byť celkom odovzdaný do rúk nekonečnej milosrdnej Lásky a „konať všedné skutky s veľkou láskou“. Áno, nikto z nás nemusí vyhľadávať mimoriadne príležitosti k veľkej láske. Stačí využívať na konanie skutkov lásky tie mnohé všedné príležitosti, ktoré nám každý deň prináša. Robme ich však aj my s vedomím, že tým chceme urobiť radosť Bohu.

Naša padnutá prirodzenosť sa rada ukazuje. Mimoriadne skutky nám zasluhujú úctu a obdiv u druhých. Všedné skutky nikto neobdivuje. Stačí si pozrieť, s kým sa v masmediách robia rozhovory. Určite nie s matkami, ktoré sa starajú o deti. Lebo „pranie plienok“ nikoho nezaujímá. Rozhovory sa robia skôr s ľuďmi, ktorí dosahujú nejaké výkony. Nemusíme podľahnúť tejto megalomanskej mentalite sveta. V očiach Božích je to inak. Tam sú malí veľkými. A tí, čo dávajú najmenej, ale dávajú všetko, tí dávajú najviac do pokladnice Božieho kráľovstva.

Svätá Anežka Přemyslovna

*Blahoslavený,
kto bez úhony chodí
a verný stojí v božom zákone.
Blahoslavený, kto sa pridáva
svedectiev Pánových
a zo srdca Ho hľadá.*

*Pretože takí nekonajú hriechne,
po Jeho cestách chodiaci.
Ty sám si vydal svoje rozkazy
na verné plnenie ľuďom.
Ó, kiež sú pevné moje cesty
v konaní toho, čo si ustanovil!
Potom sa nikdy hanbiť nebudem
prikazom Tvojim tvárou v tvár.
Úprimným srdcom
ďakovať Ti budem,
akže sa Tvojim právam naučím.
Zachovám verne, čo si ustanovil.
Len ma, ó Pane, celkom neopušť!*

*Čo mladý človek urobí,
aby mal čistý chodník
pod nohami?
Pri Tvojom slove bude stáť.
Z celého srdca hľadal som Ťa,
nedaj mi zablúdiť
od Tvojich prikazov.
Do srdca som si značil Tvoju reč,
aby som nikdy nešiel proti Tebe.
Požehnaný si, Hospodine!
Nauč ma tomu, čo si ustanovil,
aby môj jazyk stále
počítal myšlienky,
ktoré vyjdú z Tvojich úst.*

Pôjdeme na výlet. Začalo sa prihlasovanie a ja som sa venoval predvianočnému spovedaniu. O niekoľko dní ma animátorka Majka zastavila a so strachom vraví: „Máme problém.“ „Aký?“ opýtal som sa s prekvapením.

„Viete, povedali ste, že sa deti môžu prihlásiť, nepovedali ste však koľkí. Už sa ich nahlásilo vyše sto!“ Zavládlo zvláštne ticho. Mal som plán, ale toto prevýšilo moju kalkuláciu. „Ozvem sa ti neskôr,“ odpovedal som stroho. No nevedel som, čo urobím. Peniaze na tretí autobus som nemal a ani čas na získavanie ďalších sponzorov. Boli dva dni pred Vianocami. Lenže srdce darovaniu otvára láska. Bola už tma, práve začalo snežiť. Muž zababušený vo vetrovke s čiapkou stiahnutou tesne nad očami pristúpil po svätej omši ku mne. Pozdravil a povedal: „Prepáčte, vy ma nepoznáte. Pozorujem všetko to, čo robíte pre deti. Pred pár rokmi mi zomrela dcérka. Ak by dnes ešte žila, chodievala by na vaše akcie. Prosím, spomeňte si na ňu pri polnočnej svätej omši. A toto máte odo mňa ako dar na vaše podujatia.“ Zrazu som v ruke držal 1 000 korún. Ani som nestihol zareagovať a už bol preč. Keď som prichádzal na faru, čakal ma pred dverami iný muž. Pozdravili sme sa a hneď mi dával obálku so slovami: „Prišiel som pred pár dňami z Nemecka. Ešte som nestihol zameniť tie peniaze, ale ak vám pomôžu, budem rád.“ Keď som to doma prerátal, mal som v rukách presne toľko, koľko som potreboval.

Nevieme, čo Ježiša viedlo k pozorovaniu toho, kto koľko peňazí hádže do chrámovej pokladnice. No vieme, k akému záveru sa dopracoval. Povýšil neznámu vdovu nad boháčov. Ježiš povedal: „Kým oni hádzali zo svojho prebytku, ona dala všetko, čo mala, celé svoje živobytie.“ Ako vieme, darovanie nevychádza z prebytku, lež zo srdca. A srdce darovaniu nielen otvára, ale aj formuje Boh. Aj my sme ako tá vdova - konfrontovaní s rôznymi prosbami o pomoc. Prichádzajú z nadácií, cez životné príbehy našich príbuzných či priateľov, alebo vyhlásené zbierky v kostole. Neraz pritom v sebe bojujeme, ako máme zareagovať. Preratujeme, ako nám to bude finančne vychádzať. Popravde, máme pritom pokušenie byť chamtivými či si zatvrdiť srdce. Lenže práve krása a dobro srdca chudobnej vdovy, ktorú Ježiš spozoroval, viedla k tomu, aby na ňu upriamil pozornosť a pochválil ju. A vari my, ktorí občas poukazujeme na svoju chudobu, nestojíme o Božiu pochvalu? Povzbudíme sa slovami afrického arcibiskupa Philippa Ouédraoga, ktorý svojim naozaj chudobným veriacim pred zbierkou na misie povedal: „Nedávame preto, lebo máme, ale dávame preto, lebo milujeme. Keď máte radi Ježiša, keď máte radi Cirkev, musíte vedieť dať niečo aj zo svojej chudoby.“

Nie preto dávame, lebo máme, ale preto, lebo milujeme svojho blížneho.

Jozef Kozák

Slovenskí biskupi v dnešnú nedeľu odchádzajú na cestu do Ríma, počas ktorej si uctia hroby svätých apoštolov Petra a Pavla, stretnú sa so Svätým Otcem Františkom a na jednotlivých úradoch Svätej Stolice budú informovať o živote Katolíckej cirkvi na Slovensku. Táto pravidelná návšteva sa latinsky nazýva **ad limina apostolorum**. Spreádzajme našich otcov biskupov po tieto dni modlitbami, aby ich cesta priniesla požehnané ovocie povzbudenia pre pôsobenie Cirkvi na Slovensku.

Trnavská novena: V piatok 13. novembra začína v Trnave v bazilike sv. Mikuláša Trnavská novena.

Pozývam zúčastniť sa niektorých sv. omší. Z tohto dôvodu v niektoré dni počas novény budeme mať vo Vištuku sv. omšu ráno.

Od 20. do 22. novembra 2015 sa v Rodinkove v Beluškých Slatinách uskutoční víkendová duchovná obnova pre rozvedených katolíkov, ktorí žijú sami. Kontakty na prihlásenie sú na výveske (web: www.rodinkovo.webnode.sk, e-mail: maqdalena.froncova@gmail.com).

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodíť von, aby ju ľudia pošliapali“ (porov. Mt 5, 13).

Nebolo by mi príjemné, keby o mne niekto povedal, že som „nemastná - neslaná“, ale prežila by som to. Nevidí do mňa, môže sa myliť, a pokiaľ sa nemýli, stále to nie je až také zlé, veď ešte nie je všetkým dňom koniec. Predstava, že by to o mne prehlásil Ježiš pri konečnom účtovaní, je vskutku dosť desivá.

Pane,

pred tebou sa nemôžem vyhovárať na nevedomosť. Dobré viem, ako to s tou soľou myslíš. Očakávaš odo mňa, že budem každý deň, na každom kroku uvádzať evanjelium do konkrétneho konania, do svojho života. Priznávam, že som na to často zabúdala, bola som nedôsledná, nepresvedčivá, „nemastná - neslaná“ učeníčka. Možno niekto vedľa mňa odmietol prijať tvoje evanjelium práve preto, že ho pohoršil rozpor medzi mojimi slovami a skutkami. Viem, že si za to zasluhuješ to isté, čo soľ, ktorá stratila svoju slanosť. Napriek tomu neprestávam dôverovať v tvoje milosrdenstvo. Pane, zmiluj sa!

Marie Svatošová „Tykadlom viery“

Sväté omše v 32. týždni Cezročného obdobia - (B)

9.XI. pondelok

09:00 *Kňazská rekolekcia - sv. omša slávená v Dol'anoch*

10.XI. utorok

17:00 *Za Ľ. Jozefa Horvátha a rodičov*

11.XI. streda

17:00 *Za Božiu pomoc a zdravie pri príležitosti životného jubilea 80 rokov*

12.XI. štvrtok

17:00 *Za Ľ. Gustáva Štiavnického a rodičov*

13.XI. piatok

08:00 *Na úmysel otca arcibiskupa*

14.XI. sobota

08:00 *Za farníkov*

Upratovanie kostola č.d. 285-324

15.XI. 33. Nedeľa Cezročného obdobia

08:00 *Za Ľ. Jozefa a Teréziu Hvizdových, Máriu, Viktora a Jozefa*
Lektori: Jurčovičová M., Radakovičová J.

10:00 *Podakovanie za požehnaných 40 rokov manželského života*

Lektori: Polakovičová Z., Polakovič P.

14:00 *Posvätný ruženec a litánie*

Liturgický kalendár

9.XI. pondelok Výročie posviacky Lateránskej baziliky - **Sviatok**

10.XI. utorok Sv. Lev Veľký, pápež a učiteľ Cirkvi **Sp.**

11.XI. streda Sv. Martin z Tours, biskup **patron našej diecézy**

12.XI. štvrtok Sv. Jozafát, biskup **Sp.**

13.XI. piatok Sv. Stanislav Kostka, Sv. Anežka Česká, panna

14.XI. sobota Sv. Mikuláš Tavelič, kňaz, mučeník

XIII. Rotácia

Téma z Písma

Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich moľ a hrdza ničia a kde sa zlodeji dobývajú a kradnú. V nebi si zhromažďujte poklady; tam ich neničí ani moľ, ani hrdza a tam sa zlodeji nedobývajú a nekradnú. Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.

(Mt 6, 19-21)

Iný, jeden z jeho učeníkov, mu povedal: „Pane, dovol mi najprv odísť a pochovať si otca.“ Ale Ježiš mu povedal: „Podľa mnou a nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych.“

(Mt 8, 21-22)

Odpovedal mu Šimon Peter: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života. A my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý.“

(Jn 6, 68-69)

Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne.

(Jn 15, 4)

Variácia

Neviem už presne, ktorý slávny vedec vyhlásil koleso za najväčší vynález všetkých čias. Nemyslel tým bicykel, ale koleso, koliesko, jednoducho predmet, ktorý sa otáča.

Ak má mať koleso nejaký zmysel, a teda prinášať úžitok, musí mať všetky tri časti, ktoré ho charakterizujú. Stred, okolo ktorého sa otáča obvod kolesa, a väzby, ktoré obvod so stredom spájajú.

To však hovorí holá, technická dokumentácia. Ak by sme také koleso vyrobili, hoci aj z toho najvzácnejšieho materiálu a v najlepšej umeleckej úprave, môže sa náš výrobok stať číročírou ozdobou všetkých výstav. Bude síce zaujímavý na pohľad, ale nebude vôbec na nijaký úžitok. Ak nebude spĺňať základné kritérium otáčania - a tým je vyváženosť.

Potvrdenie tejto pravdy poskytnie každý automobilista, ktorý prezúva pneumatiky svojho auta. Po montáži nového obutia na disk musí celé koleso vyvážiť. Ak by to neurobil, bolo by nové koleso funkčné iba vtedy, ak by jeho automobil stál v garáži. V prípade, že by sa rozbehol a naberal čoraz väčšiu rýchlosť, nevyvážené koleso by začalo vibrovať.

Nevyhnutnosť vyvážiť všetky otáčajúce sa prvky každého stroja, nielen automobilu, je zásadným predpokladom jeho zmysluplnej činnosti. A tak nám ku trom základným časťami kolesa - stred, obvodu a ich prepojenia - pribúda ešte zásadný element pre jeho funkciu, a tým je vyváženosť.

S podobným problémom nevyváženosti obrovskej turbíny sa borila svojho času istá naša elektráreň. Namiesto riadneho otáčania začala turbína pri vysokých obrátkach chaoticky vibrovať a musela byť odstavená. Hrozilo nebezpečenstvo, že sa pri plnom pracovnom nasadení odtrhne z ložísk.

Či už hľadáme na makrosvet kozmu alebo na štruktúru mikrosveta hmoty, zistíme, že na otáčanie planét i rotáciu elektrónov je nevyhnutne potrebné jadro. V prípade našej slnečnej sústavy je to Slnko, v prípade elementárnych častíc

je to jadro atómu.

Človek a jeho miesto v prírode leží uprostred oboch svetov. Denne sa točíme. Krútime sa okolo svojich rodín, okolo práce, záujmov, štúdia, plánov atď. a ony sa stávajú stredom, centrom nášho kolobehu. Bohužiaľ, mnohým z nás sa prihodilo, že sa nám stredom života stali nazhromaždené poklady, ktoré ničí moľ a hrdza. V najhoršom prípade sa stredom životnej rotácie stáva naše „Ja“.

Ak má však človek žiť plným životom navonok a bohatým ľudským životom vnútri, nemôže byť len „homo faber“ (človek pracujúci) a „homo festivus“ (človek oslavujúci a zabávajúci sa), ako ho nazývali starí Rimanovia, ale musí byť nevyhnutne aj „homo spiritualis“ (človek duchovný). A na to, aby aj v tomto smere roztočil naplno svoje obrátky, aby nevíbroval a nemusel byť odstavený, potrebuje centrum - Boha, zmysel života - kruh, v ktorom obieha, a ak sa nemá stať suchou ratoľstou, musí byť ku „stredú“, k životodarnému kmeňu, prirastený.

Pravda, v prípade spomenutých planét a elektrónov nejde o obiehanie po kružnici, ale o obehy po dráhach iného tvaru. To je však ďalším dôkazom toho, aká nevyhnutná je vzájomná, aj keď neviditeľná sila častíc. V prípade vesmíru je to väzba síl medzi Slnkom a Zemou, v prípade ľudského života úžasná sila lásky Boha, ktorý človeka miluje vždy, a nás, ktorí sme ku zmysluplnej láske k Bohu povolaní.

Prosby

Bože, veď predsa vieš, ako rád chodím do kostola, prinášam kvety ku všetkým sochám a trávim pri nich čas.

- Daj mi spoznať, že stredom chrámu je Eucharistia. Bože, vieš, že som v permanentnom pohybe.

- Daj, prosím, aby som sa neotáčal dozadu, aby som sa netočil okolo svojej vlastnej osi, aby som svoje životné ložiská premazával duchovným olejom a tiež, aby ma nič len tak ľahko nevytočilo.

Bože, je také ľahké točiť sa v rytme, v ktorom sa točí okolitý svet.

- Daj mi, prosím, odvahu, aby som sa, ak je to spravodlivé, múdre a dobré, vedel otáčať i proti prúdu.

Bože, vieš, ako rád sa pohybujem po zabehanej dráhe, predovšetkým v duchovnej a hodnotovej zotrvačnosti.

- Daj mi, prosím, odvahu vymeniť staré ložiská a v nových „zvýšiť“ frekvenciu otáčok.

Max Kašparů „Zápisník potulného kazateľa“

Prijat' evanjelium

„Kajajte sa a verte evanjeliu“ (Mk 1, 15), znie Ježišova prosba. Verte radostnej zvesti, že Boh je váš Otec. Milujúci Otec, ktorý sa tak nezmyselne zaväzuje zmluvou vernosti, že od teba v prvom okamihu nečaká vôbec nič, len aby si tú jednostrannú zmluvu prijal. Aby si sa nechal od Boha milovať, aby si pochopil, že Boh o teba stojí, že chce s tebou začať úplne odznova. Kvôli tomu bol schopný dať aj vlastného Syna.

Mnohým kresťanom táto Ježišova prosba znie ako ďalší nárok k mnohým životným nárokom, ďalšia úloha k mnohým úlohám. Pritom ide o to, prijať, čo pre nás Boh robí. Dať mu dôveru a neodvracať sa od jeho lásky. Evanjelium je radostnou a dobrou správou práve preto, že Boh sa obracia k nám a obdarováva nás, aby sme mohli žiť nezaťažení hriechom a jeho následkami. Evanjelium nie je morálny nárok, ale zvesť o ponuke Božej lásky, ktorú Boh dáva zadarmo a z čistej lásky k nám.

Vojtech Kodet OCarm ThD „Hľadám tvoju tvár“

5. prikázanie
Nezabiješ
(Ex 20, 13)

Antikoncepcia?

Dnes trápi mnohých ľudí, najmä manželov aj z inej strany problém počtu detí, ktoré sú schopní primerane a dôstojne vychovať. Je to otázka zodpovedného rodičovstva. Cirkev varuje pred umelým zásahom do týchto háklivých vecí. Odporúča využiť prirodzenú metódu cyklov, ktorá sa stále zdokonaľuje a mnohí sú s ňou spokojní tak vo svedomí, ako aj v praktických výsledkoch. Medzitým sa však rozšírili tzv. antikoncepcné prostriedky, ktorých je už mnoho druhov. Nepíšem tu traktát z morálky, najmä nie odborný a vyčerpávajúci. Preto uvediem len niekoľko pohľadov na tento zložitý problém.

Niektoré mechanické prostriedky antikoncepcie sa ukázali ako fyzicky nebezpečné. Niektoré chemické látky a tzv. „pilulky“ sa ukázali nebezpečné po stránke fyziologickej. Mladý profesor morálky napísal vo väzení veľkú štúdiu o antikoncepcii. Rozdelil prostriedky systematicky do kategórií a urobil záver, že tzv. chemické prostriedky - tabletky sa mu zdajú byť prijateľnejšie preto, lebo vraj zvnútra regulujú procesy organizmu. Po prečítaní jeho práce som vyslovil pochybnosti o čisto materiálnej stránke veci a o účinkoch piluliek na organizmus ženy. Autor nebol mojim postojom nadšený. O nejaký čas som vo väzení dostal do ruky české „Literární noviny, v ktorých bola informácia o výsledkoch pozorovania ženských klinikách, hlavne vo Francúzsku. Výsledky boli alarmujúce. Ženy, ktoré dlhší čas užívali antikoncepcné tabletky, začali dostávať sekundárne mužské znaky - začali napr. na tvári zarastať... Používaním tablietiek sa v ich organizme zastavila alebo prítlmila tvorba ženských hormónov, ktoré sú nevyhnutné pri tvorbe a udržiavaní štruktúr ženského organizmu. Umelý zásah do prirodzeného chodu organizmu sa prejavil ako porucha a vykoľajenie organizmu vôbec. Lekári po prvotnom nadšení boli schladení, veľmi spozorneli a začali byť omnoho zdržanlivejší a obozretnejší vo svojich úsudkoch, praxi a odporúčaní. Zasahovať do prirodzených procesov a narušovať ich sa už v mnohých prípadoch ukázalo nielen problematické, ale priam nebezpečné.

Úplne inou kategóriou sú antikoncepcné tabletky, ktorými sa má dosahovať cieľ tým, že zabíjajú počatý život. Tie sa z morálneho hľadiska rovnajú interrupcii, a teda zabitú dieťaťu.

Napriek všetkému problém zodpovedného rodičovstva zostáva problémom. Redaktor Seewald predložil v rozhovore s kardinálom Josephom Ratzingerom aj takúto konkrétnu otázku: „Ani mnohí veriaci nechápu dobre vzťah Cirkvi k otázke antikoncepcie. Chápete, prečo nechápu?“ Kardinál uvážlivo odpovedal: „Áno, možno ich celkom dobre pochopiť. Je to naozaj komplikované. V stiesnených podmienkach dnešného sveta, keď obyčajne počet detí v rodine nemôže byť veľmi vysoký pre bytové podmienky a pre mnoho ďalších príčin, je to veľmi pochopiteľné. Čo k tomu však povedať? Nebudem rozoberať natoľko kazuistiku jednotlivých prípadov. Sú zložité a každý je iný. Skôr poukážem na veľkú zodpovednosť a vážnosť veci, ktorú Cirkev má a musí mať na mysli a ktorú má a musí mať pred očami.“

„Nazdávam sa,“ povedal kardinál, „že tu ide o tri základné rozhodnutia. Prvým a celkom zásadným rozhodnutím je zaujať pozitívny vzťah ľudstva k dieťaťu. V tejto oblasti nastala v našich časoch zvláštna zmena. Zatiaľ čo v jednoduchých spoločnostiach až do 19. storočia požehnanie deťmi sa pokladalo za ojazdné požehnanie, dnes sa mnohí na deti pozerajú takmer ako na hrozbu. Deti nás vraj oberajú o miesto v budúcnosti, ohrozujú náš vlastný životný priestor a podobne. Tu je teda prvý problém - nájsť znovu pôvodný, správny pohľad, že dieťa, nový človek, je

požehnaním. Že práve tým, že dávame život, aj sami zároveň život prijímame, že práve toto vykročenie zo seba a prijatie stvoriteľského požehnanja je pre človeka zásadne dobré.

Druhým problémom je, že dnes stojíme pred úplne novou skutočnosťou. Stojíme pred oddeľovaním sexuality od darovania života. V minulosti to bolo v takej miere čímsi neznámym. Toto oddeľovanie si priam nevyhnutne vyžaduje mať stále na zreteli a pripomínať ich vzájomný súvis.“

Redaktor Seewald doplnil túto úvahu poznámkou:

Reiner Langhans, ktorý kedysi hlásal voľnú pohlavnosť, po čase úplne zmenil svoje názory a začal písať, že s antikoncepcnou tabletkou sa sexualita oddelila a odlúčila od duševnej stránky človeka a ľudia sa vydali do slepej uličky. Langhans sa žaluje, že už nejestvuje darovanie, nejestvuje oddanosť. A tento muž dnes všetkých uistuje, že najcennejšie a najvyššie na dare pohlavnosti je rodičovstvo. Nazýva ho „spoluprácou na Božom pláne“.

Kardinál Ratzinger súhlasil, no dodal, že sa, žiaľ, ďalej vo svete rozvíja a šíri názor, že jestvujú dve od seba celkom oddelené reality, ktoré naznačil už Aldous Huxley vo svojom povestnom románe Nádherný nový svet. Huxley rozviedol podrobne odôvodnenú a vo svojej tragike naplno osvetlenú víziu takého sveta budúcnosti, v ktorom sa sexualita úplne odlúči od darovania života. Deti sa budú pravidelne plánovať a vyrábať v laboratóriách. Román je vedomá karikatúra. Ale ako každá karikatúra, čosi naznačuje: že práve deti majú byť čosi, čo sa má plánovať a vyrábať, čo sa má podrobiť rozumovej a technickej kontrole. Takto človek zničí sám seba. Ak sa deti stanú produktmi, v ktorých chce človek projektovať sám seba, vopred budú okradnuté o svoj vlastný životný projekt. A sexualita sa stane na jednej strane technickou záležitosťou, na druhej strane vecou číreho využívania, a po tretie vecou predaja, obchodu a peňazí. To je otrasné. Pritom sa samozrejme stráca aj vzťah medzi mužom a ženou a ono posvätné „stvoril ich na svoj obraz a podobu, ako muža a ženu ich stvoril“. Podľa tohto satirického románu budú jestvovať sklady spermii, tie sa budú predávať ženám a bude sa umelo oplodňovať na vypestovanie detí! Zvrátený život! - Tak ho vykreslil Huxley vo svojom fantasticko-satirickom románe Nádherný nový svet. Už máme ten svet!

Pri otázke antikoncepcie ide teda o základné rozhodnutia. Cirkev chce a musí urobiť všetko, aby človek zostal človekom, manželstvo manželstvom, láska láskou, rodina rodinou, deti deťmi. Preto tretím rozhodnutím v tejto situácii dneška je to, aby sa veľké morálne problémy nemohli riešiť jednoducho technikou alebo chémiou, ale ľudsky, mravne, zodpovedným rozhodovaním konkrétnych ľudí a ich ľudským správaním. Toto je teraz, a nezávisle od antikoncepcie, jedno z našich najväčších nebezpečenstiev i starostí. Ak toto všetko nevidia iné inštitúcie národov a štátov, ak to nevidia parlamenty, vlády, politici, akadémie, vedci, spisovatelia - Cirkev toto nebezpečenstvo vidí a chápe, a to na základe evanjelia, Desatora a na základe svojich dvetisícročných historických skúseností. Chceme aj bytie človeka zvládnuť technikou? Zabúdame, že jestvujú základné ľudské problémy, ktoré sa nedajú a nemôžu riešiť technikou, ale si vyžadujú ľudské mravné rozhodnutia a zodpovednosť. Prirodzenú lásku muža a ženy, ktorá vyúsťuje do manželstva, kde sa stávajú rodičmi, otcom a matkou svojich detí - to sa nedá riešiť a nahradiť nijakou technikou. Cirkev to vie a bráni človeka, bráni ľudstvo, bráni tajomstvo ľudského života. Aj v otázke zabraňovania počatia Cirkev vedie zápas o človeka. Pripomínať, brániť a vyzdvihovať človeka - to je aj zmyslom obáv, výhrad a námietok zo strany Cirkvi, ktoré možno nie sú vždy vo svojich formuláciách najšťastnejšie, ale v ktorých sú v hre piliere života a základné otázky ľudskej existencie a existencie sveta.

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuko/

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku